

Toepassing van de game ZELFIE bij ouderen thuis om langer zelfstandig te blijven

Gepubliceerd: 22-08-2017 Laatste bijgewerkt: 12-04-2024

De doelstelling van dit onderzoek is om een door ons ontwikkelde game* ZELFIE*, die specifiek is gericht op het trainen van functionele handelingen en het bevorderen van zelfredzaamheid na een heupoperatie in de thuissituatie, te ontsluiten voor de...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON44405

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

ZELFIE

Aandoening

- Overige aandoening
- Breuken

Synoniemen aandoening

Herstel na ok ivm heup fractuur, herstel van algemene dagelijkse activiteiten (ADL)

Aandoening

revalidatie na een heupfractuur en valneiging

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Slotervaartziekenhuis

Overige ondersteuning: Fonds Nuts Ohra

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: bevorderen zelfredzaamheid, heupfractuur, kwetsbare ouderen, serious gaming, training van mobiliteit, valneiging

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Vertrouwen in eigen kunnen gemeten met de General Self Efficacy Scale (GSE)

Secundaire uitkomstmaten

scores op GAS (goal attainment scale)

GAS scores per gesteld doel

tijd waarin het doel werd gehaald

verandering in balans (Ficset-4)

verandering in valangst(FES-1)

activiteitsniveau (PASE) en activiteitentracker

verandering in (I)ADL

verandering in stemming (GDS)

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Ouderen willen over het algemeen zo lang en zelfstandig mogelijk thuis blijven wonen, tevens is het beleid van de overheid erop gericht dat te ondersteunen. Het (blijven) bewegen en trainen van conditie, kracht en balans en uithoudingsvermogen bij kwetsbare ouderen vergroot hun veerkracht en heeft zowel een preventieve (de kans op vallen wordt verkleind) als een therapeutische component (het functieverlies wordt verminderd). De komende

jaren neemt het aantal senioren aanzienlijk toe naar verwachting verdubbelt het aantal ouderen van 75 jaar en ouder. In Nederland wordt ongeveer een kwart van deze ouderen gekenmerkt als kwetsbaar. Kwetsbaarheid wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van comorbiditeit, polyfarmacie en een grotere kans op verlies van functioneren in de nabije toekomst. Een valincident bij deze groep ouderen leidt vaak tot een (heup)fractuur onder andere door het frequent voorkomen van osteoporose. Het traject na de heupfractuur en operatie is een moeizaam revalidatieproces waarbij zelden het niveau van functioneren van voor de heupfractuur wordt bereikt. Om functionaliteit terug te winnen, is het belangrijk om vaak, herhaald en gevarieerd te oefenen in een functionele context. De laatste jaren is er een opmars van exergames, ook voor ouderen. Exergames zijn games waarbij bewegen wordt gestimuleerd door middel van game en gameprincipes. Tijdens het spelen worden bewegingen geregistreerd door bewegingsgevoelige sensoren, waarmee het spel kan worden aangestuurd. Door het spelen van deze games kunnen functies als kracht, uithoudingsvermogen en balans worden getraind. Bij ouderen kan dat om mobiliteit te behouden en ter preventie van vallen, zowel in een revalidatiesetting als in de thuissituatie plaatsvinden. Echter, de groep kwetsbare ouderen (gemiddeld 80 jaar en ouder) heeft andere behoeften en wensen, waar tot op heden nog geen toepassingen beschikbaar voor zijn. De bestaande exergames zijn te complex, niet veilig genoeg en niet afgestemd op het (dis)functioneren van deze kwetsbare groep ouderen. Juist deze kwetsbare groep zou gebaat zijn bij een oplossing die op een intuïtieve manier functionele training ondersteunt, omdat binnen deze doelgroep de kans op functioneel verlies het grootst is door factoren als passiviteit, angst en beperkte sociale ondersteuning. Een toepassing die zich richt op het vergroten van hun zelfredzaamheid en, die rekening houdt met deze passiviteit, angst, beperkte sociale ondersteuning, zal kunnen bijdragen aan het behoud van functie en zelfstandigheid van deze groep ouderen.

Doel van het onderzoek

De doelstelling van dit onderzoek is om een door ons ontwikkelde game* ZELFIE*, die specifiek is gericht op het trainen van functionele handelingen en het bevorderen van zelfredzaamheid na een heupoperatie in de thuissituatie, te ontsluiten voor de groep van kwetsbare ouderen. Deze game ZELFIE stimuleert door middel van voice samples patiënten om opdrachten uit te voeren die bijdragen aan door hen zelf gestelde doelen. Na iedere opdracht wordt de patiënt gevraagd hoe het ging. Op deze wijze kan dmv de methode van de goal attainment scaling (GAS) geregistreerd worden wat de vorderingen zijn.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek richt zich op een groep van 30 kwetsbare ouderen. Zij worden thuis geïnstrueerd over de game. In samenspraak met een fysiotherapeut/onderzoeker en familie worden individuele doelen geformuleerd en geprogrammeerd in de game. De patiënt *speelt* de game gedurende een tot vier

weken en wordt hierin wekelijks begeleidt door de fysiotherapeut/onderzoeker. Na een tot vier weken wordt kwalitatief beschreven wat de ervaringen zijn van de patiënt, welke verandering er heeft plaats gevonden in het activiteiten niveau van de patiënt en in welke mate de persoonlijke doelen van de patiënt zijn herhaald (goal attainment scale).

Onderzoeksproduct en/of interventie

De interventie van deze pilot studie is de inzet van de GAME zelfie korte Inhoud van de Game ZELFIE moedigt ouderen aan om door hen zelf gekozen opdrachten uit te voeren. Na afloop van de opdracht scoort de patient op een kastje hoe goed de opdracht verliep. Hij kan hierbij kiezen uit vijf iconen met smileys. Na afloop van de opdracht wordt de patient >beloond > met een voor hem/haar betekenisvol muziek fragment. De geriatisch fysiotherapeut bepaalt samen met de patient de doelen. Hij / zij programmeert voicesamples die verspreid in de tijd door het kastje uitgesproken worden. Ook selecteert hij/zij samen met de patient de muziek fragmenten en programmeert hij/zij deze in het kastje

Inschatting van belasting en risico

De risico's van het gebruik van de magic box zijn klein, het gebruik levert niet meer risico's op dan bij normale activiteiten van het dagelijks leven. Bovendien wordt met de geriatisch fysiotherapeut besproken wat haalbaar is voor de patiënt, zodat de patiënt niet over zijn of haar grenzen zal gaan, of te vermoeid raakt. Er zullen geen doelen gesteld worden die buiten de 'comfort-zone' of mogelijkheden van de patiënt liggen.

Contactpersonen

Publiek

Slotervaartziekenhuis

Louwesweg 6
Amsterdam 1066 EC
NL

Wetenschappelijk

Slotervaartziekenhuis

Louwesweg 6
Amsterdam 1066 EC
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Subgroep 1 bevat 10 kwetsbare oudere patienten die opgenomen waren met een heupfractuur op de afdeling geriatrie en na revalidatie in het verpleeghuis weer thuis zijn of die de valpoli van de geriatrie bezochten, deze groep speelt de game gedurende 1 week.;Subgroep 2 bevat tien kwetsbare oudere patienten die opgenomen waren met een heupfractuur op de afdeling geriatrie en na revalidatie in het verpleeghuis weer thuis zijn. Deze groep speelt het spel 4 weken.;Subgroep 3 bevat 10 kwetsbare oudere patienten die zelfstandig wonen en die het afgelopen halfjaar de valpolikliniek van de afdeling geriatrie hebben bezocht. Deze groep speelt het spel voor 4 weken

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- Niet zelfstandig wonen
- Cognitieve stoornissen, MMSE (mini mental state examination) kleiner dan 24
- Onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal
- Ernstige gehoorstoornissen (niet corrigeerbaar)
- Rolstoel gebonden.
- Neurologische aandoeningen zoals, ziekte van Parkinson, recent doorgemaakt CVA.

Onderzoekopzet

Opzet

Type: Interventie onderzoek

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Preventie

Deelname

Nederland

Status: Werving gestopt

(Verwachte) startdatum: 29-09-2017

Aantal proefpersonen: 30

Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 22-08-2017

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METC Slotervaartziekenhuis en Reade (Amsterdam)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register

CCMO

ID

NL62331.048.17